

หลักสูตรการทำน้ำสมุนไพร (อพ 3039)

จำนวน 3 ชั่วโมง/ชนิด

กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ

ความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมกลุ่มอาชีพ ฝึกอาชีพให้ประชาชนระดับฐานราก ที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย ผู้พลัด และผู้ขาดโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะ และทักษะในการประกอบอาชีพ เพื่อการมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยใช้หลักสูตรการพัฒนาทักษะอาชีพ ระยะสั้น เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอาชีพ พัฒนาอาชีพเพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสร้าง มูลค่าเพิ่มสินค้า และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้ยังเน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area-Based Development) โดยใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน (Career - Based Education) ในหลักสูตร 5 กลุ่ม อาชีพ คือ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพ

น้ำดื่มเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ภูมิปัญญาพื้นบ้านไทยได้นำน้ำสมุนไพรมาเป็นเครื่องดื่ม ช่วยคลายร้อนดับกระหายและยังช่วยปรับธาตุบำรุงสุขภาพและป้องกันโรคหรืออาการเจ็บป่วยบางอย่างได้ เนื่องจากในน้ำสมุนไพรมีวิตามินและสารหลายชนิดที่มีฤทธิ์ในการป้องกันโรค น้ำสมุนไพรได้รับความนิยมมากขึ้นโดยมีการปรับประยุกต์นำผักและผลไม้ทำเป็นเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพตามทฤษฎีการแพทย์แผนไทยมีการเลือกดื่ม น้ำสมุนไพร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ..... จึงได้จัดทำหลักสูตรการทำน้ำสมุนไพร เพื่อเป็นช่องทาง ในการประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ ตอบสนองความต้องการของ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจฝึกปฏิบัติตาม และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เป็นช่องทางการ ประกอบอาชีพและการมีงานทำ สร้างรายได้ให้กับตนเองและ ครอบครัวต่อไป

หลักการของหลักสูตร

- 1.เป็นหลักสูตรที่เน้นส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ทั้งภาคทฤษฎี ควบคู่ไปกับการลงมือปฏิบัติจริง และนำความรู้ ทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. เป็นหลักสูตรที่ยึดหลักความสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย เป็นไปตามสภาพบริบทชุมชนและสังคม
- 3.จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักความสอดคล้องกับศักยภาพและความพร้อม ของผู้เรียน ความหลากหลายตามความแตกต่างของกลุ่มเป้าหมาย

จุดหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการทำน้ำสมุนไพร
2. เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ และสามารถเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้ กับตนเองและครอบครัว

3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกตัดสินใจในการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง อย่างมี
คุณธรรม มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพหรือต้องการพัฒนาอาชีพ
3. ผู้ที่ต้องการทำเป็นอาชีพเสริม

ระยะเวลา จำนวน 3 ชั่วโมง/แต่ละชนิด แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี	จำนวน 1 ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	จำนวน 2 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพ จำนวน 20 นาที
 - 1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร
 - 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร
 - 1.3 แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร
 - 1.4 การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร
2. ทักษะการประกอบอาชีพ จำนวน 2 ชั่วโมง 20 นาที
 - 2.1 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำน้ำสมุนไพร
 - 2.2 ขั้นตอนการทำน้ำสมุนไพร
 - น้ำใบเตย
 - น้ำกระเจียว
 - น้ำมะตูม
 - น้ำอัญชัน
 - น้ำอัญชันมะนาว
 - น้ำลำไย
 - น้ำเก๊กฮวย
 - น้ำตะไคร้
 - ฯลฯ
 - 2.3 การบรรจุภัณฑ์และการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์
3. การบริหารจัดการอาชีพ จำนวน 20 นาที

- 3.1.การคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้า
- 3.2. การนำความรู้ไปประกอบอาชีพ
- 3.3. แหล่งจำหน่าย
- 3.4. คุณธรรมในการขายและการประกอบอาชีพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. การบรรยาย/แลกเปลี่ยนความรู้
2. การสาธิต /การทดลอง/การฝึกปฏิบัติ
3. ศึกษาจากเอกสารประกอบการเรียนรู้/ใบความรู้
4. ศึกษาจากวิทยากร

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้
2. ใบความรู้
3. วิทยากร

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ
3. การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. ผลผลิตที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตรการศึกษา ออกโดยสถานศึกษา
3. แบบประเมินความพึงพอใจ

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

หมายเหตุ : จำนวน 3 ชั่วโมง/แต่ละชนิด

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทำน้ำสมุนไพร จำนวน 3 ชั่วโมง/แต่ละชนิด

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ	1. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการทำน้ำสมุนไพร 2. สามารถตัดสินใจในการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร 1.3 แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร 1.4 การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	1. วิทยากรนำเสนอเนื้อหาช่องทางการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร ประโยชน์และความสำคัญ 2. วิทยากรร่วมกับผู้เรียนวิเคราะห์ตนเอง ในการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร 3. วิทยากรให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำน้ำสมุนไพร 4. วิทยากรให้ความรู้ เรื่อง การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	20 นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2. ทักษะการประกอบอาชีพ	1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกส่วนผสมของน้ำสมุนไพรมะตูมได้ 3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำน้ำสมุนไพรมะตูมได้ 4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำน้ำสมุนไพรมะตูมได้ 5. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความหมายของบรรจุภัณฑ์ได้ 6. เพื่อให้ผู้เรียนบอกวัสดุที่ใช้บรรจุภัณฑ์น้ำสมุนไพรมะตูมได้ 7. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรจุน้ำสมุนไพรมะตูมได้	2.1 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำน้ำสมุนไพรมะตูม 2.2 การทำน้ำสมุนไพรมะตูม - น้ำใบเตย - น้ำกระเจียว - น้ำมะตูม - น้ำอัญชัน - น้ำอัญชันมะนาว - น้ำลำไย - น้ำเก๊กฮวย - น้ำตะไคร้ - ฯลฯ 2.3 การบรรจุภัณฑ์และการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ - ความหมายของบรรจุภัณฑ์ - วัสดุที่ใช้บรรจุภัณฑ์ขนมไทย - การบรรจุน้ำสมุนไพรมะตูม	1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำน้ำสมุนไพรมะตูม 2. วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำน้ำสมุนไพรมะตูม - น้ำใบเตย - น้ำกระเจียว - น้ำมะตูม - น้ำอัญชัน - น้ำอัญชันมะนาว - น้ำลำไย - น้ำเก๊กฮวย - น้ำตะไคร้ - ฯลฯ 4. วิทยากรอธิบาย สาธิตให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติการบรรจุภัณฑ์และการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์	20 นาที	2 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการ อาชีพ	1.ผู้เรียนสามารถคำนวณค่าใช้จ่าย ต้นทุน ถ้าไร ได้ 2. ผู้เรียนสามารถวางแผนการทำน้ำ สมุนไพรและการความรู้ที่ได้ไป ประกอบอาชีพเสริมหรืออาชีพหลัก ได้	1.การคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต สินค้า 2. การนำความรู้ไปประกอบอาชีพ 3. แหล่งจำหน่าย 4. คุณธรรมในการขายและการประกอบ อาชีพ	1. วิทยากรอธิบายวิธีการคิดต้นทุน ค่าใช้ จ่าย ถ้าไรในการทำน้ำสมุนไพร 2. วิทยากรแนะนำแหล่งจำหน่าย 3. วิทยากรบรรยายคุณธรรมใน การขายและการประกอบอาชีพ	20 นาที	